

Nemzetközi projekttalálkozó Barcelonában

Az EUROCLIO (European Association of History Educators-Európai Történelemtanárok Társulása) és a barcelonai Universitat Pompeu Fabra egyetem 2015 augusztusában nemzetközi projektet indított útjára, melynek témája az Európai Unióról szóló ismeretek tanítása az egyes uniós tagállamokban. A projekt pontos címe: *Teaching „Europe” to enhance EU cohesion: European integration as a subject of study in secondary school education in the 28 member states (Az Európai Unió tanítása mint az európai összetartozás erősítése: az európai integráció mint középiskolás tantárgy a 28 tagállamban)*. A résztvevők között az első projektmegbeszélésre a spanyolországi Barcelonában került sor 2015. szeptember 25–27. között, ahol a rimaszombati Tompa Mihály Alapiskolát és Szlovákiát képviselhettem.

Már maga a rendezvény helyszíne is történelmi volt, hiszen éppen az esemény idején zajlottak a katalán parlamenti választások, amelyek az autonómiáról és a Spanyolországtól való elszakadástól hivatottak dönteni. A konferencián 28 történelemtanár vett részt Európa számos országából, így lehetőségem nyílt – többek közt – máltai, svéd, lengyel, észt, német és ír kollégákkal is beszélgetni. A projekt arra fókuszál, hogyan jelenik meg az Európai Unió tanítása az egyes országok iskolarendszerében a kötelező iskolalátogatás utolsó éveiben (célcsoport: az alapiskola 9. évfolyama, a gimnáziumok 3. évfolyama) a történelemórákon, illetve más tantárgyak (földrajz, polgári nevelés stb.) oktatásán belül. Szlovákiában a következő, központilag elrendelt tankönyvekben foglalkozunk ezekkel az ismeretekkel az alapiskolákban: PhDr. Dušan Kováč, DrSc. – Doc. PaedDr. Viliam Kratochvíl, PhD. – PhDr. Ivan Kamenec, CSc. – Doc. PhDr. Herta Tkadlečková, CSc. : *9 történelem az alapiskolák és a nyolc-éves gimnáziumok 4. osztálya részére – Az elmúlt idő nyomában*, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2013. Az érintett fejezetek címe: *Út az Európai Unió (Európska únia) felé*; Szlová-

kia belépése az EU-ba és a NATO-ba. A középiskolai történelemtanításban a következő, gimnáziumokban használt tankönyv állt a rendelkezésemre: prof. PhDr. Róbert Letz, PhD–PhDr. Mária Tonková, CSc. – PhDr. Anna Bocková, PhD: *Történelem a gimnázium és a középiskolák 3. osztálya számára – Dejepis pre 3. ročník gymnázií a stredných škól*, Slovenské Pedagogické Nakladateľstvo, Prešov, 2014. A projekt első feladata ezeknek a tankönyveknek a felhasználhatósága és a fent megnevezett ismeretek tanítási gyakorlatának az alkalmazhatósága volt. A kutatás eredményeit előre elkészített kérdőívekben jelentettük meg, melyről közösen fogunk egy záró referátumot készíteni. A tanév során még a földrajz (alapiskola, 8. évfolyam) és a polgári nevelés (alapiskola, 6. évfolyam) tantárgyak ugyanezen ismereteit vizsgálom meg.

A barcelonai program igen változatosra sikeredett: érdekes előadások, workshopok, kötetlen beszélgetések, iskolalátogatások és gyakran vitákba torkolló eszmecsere színesítették a találkozónkat. A Hotel H10 Marina előadótermében Fernando Guirao és Steven Stegers, az EUROCLIO programkoordinátora nyitotta meg a találkozót. Ezután a résztvevők bemutatkozására került sor. A délelőtt során megvitattuk az eddigi kutatási eredményeket, a projekt következő lépéseit, a várható eredményeket és azok ésszerű közzétételét. A következőkben csoportokban zajlott az eredmények megvitatása, így módomban állt közelebbről is megismerni az írt, az észt, a francia és a cseh történelemoktatást az egyes iskolatípusokban. Könnyűszerrel megállapíthatam, hogy az Európai Unióról szóló ismeretek tanítása diametrálisan eltér Európa nyugati része és a poszt-kommunista államok között. Míg Nyugat-Európa országaiban (Belgium, Franciaország, Nagy-Britannia) alapítóként sikerként könyvelik el az integrációs folyamatokat, addig Közép-Kelet-Európában még mindig a szkepticizmus érezhető a jelenkori történelemoktatásban. A spanyol

oktatásügy az egyik legfejlettebb a világon, mert felismerik, hogy a tudásorientált társadalom a fejlettség mércéje. Ezért meg is becsülik a tanítókat-tanárokat (2500–3000 euró felett keresnek). Németországban kifejezetten dúskálnak az anyagi javakban az ott tevékenykedő tanárok. Ezt már nem mondhatjuk el a szlovákiai gyakorlatról.

A sűrű szakmai program mellett ellátogattunk a városba is, ahol betekinthettünk a katalán választások menetébe is. Az önálló katalán állam létrehozásáért küzdő párttömrülés, a Junts pel Sí (Együtt az igenért) hónapokkal ezelőtt bejelentette: ha megnyerik a választásokat, egyoldalúan megindítják az elszakadási folyamatot Spanyolországtól. A parlament után néhány kollégával és a magyarországi kollégámmal városnézésre indultunk Barcelonában. Számomra rögtön szembetűnő volt a környezettudatos életmód: sokan közlekednek biciklin és motorkerékpáron. A várost öt metróvonal hálózza be. A város élhetőnek tűnt, bár a vékony pénztárcájú közép-európai látogató számára drágának is. Egy szendvics ára elérheti akár a 7–8 eurót is, egy erős feketét 2–3 euró ellenében ihatunk. A városban megnéztük a híresen népszerű Nou Camp stadiont (az FC Barcelona futballcsapatának szentélyét), a csapat múzeumát, Kubala László szobrát, Antoni Gaudí leghíresebb alkotását, a Szent Család-templomot (Sagrada Família), a Güell Parkot, a gótikus városnegyedet (Barri Gótic), ellátogattunk az egykori vásárcsarnokba, a Born Cultural Centre monumentális épületébe, mely alatt egy régi város rejtőzködik.

Összegzőként elmondhatom, hogy felejthetetlen élmény volt számomra ez a három nap Spanyolországban, mert szakmailag is sok inspirációt jelentett a további munkámhoz. A következő projekttalálkozóra 2015. február 12–15. között kerül sor, várhatóan Firenzében vagy Brüsszelben. A rendezvényről bővebb információkhoz juthatnak az alábbi oldalakon: www.euroclio.eu, www.upf.edu.